

Tatry štetcom a fotoobjektívom

Tatry, významná časť Karpatského oblúka, ktorý z jadra Zeme vyniesla na povrch nahromadená vulkanická sila, boli od nepamäti objektom inšpirácie básnikov, spisovateľov, hudobných skladateľov, maliarov a po objave fotografie sa stali magnetom aj pre objektivy fotoaparátov. Preto nie je žiadnym prekvapením, že učarovali aj autorom výstavy *Tatry štetcom a fotoobjektívom* – maliarovi Miroslavovi Bárdimu a fotografovi Karolovi Demuthovi. Maľba a fotografia krajiny sa nesnúbia s turistickým lámaním rekordov, čo v najkratšom čase absolvovať čo najdlhšiu trasu. Láska k prírode, očarenie jej krásou, trpezlivé hľadanie ako najoptimálnejšie zobraziť daný motív a v neposlednom rade aj odveká skúsenosť, že do hôr by človek nemal chodiť sám, sú dôvodom ich spoločných tvorivých tatranských návštev. Tu, v lone monumentálnej prírodnej kamennej katedrály, s úctou a pokorou precitujú „genius loci“ tatranskej prírody a svoje pocity sa snažia zaznamenať – Miroslav Bárdi na maliarske plátno a Karol Demuth na film alebo čip digitálneho fotoaparátu. Z vystavených obrazov je zrejme, že autori Tatry vnímajú rozdielne, napriek tomu, že motív ich tvorby je rovnaký. Je to dané tým, že maliarstvo po vynáleze fotografie upustilo od realistického stvárňovania krajiny a prešlo k jej štylizácii a farebnej transformácii. Štetec Miroslava Bárdiho skladá obraz z mozaiky kolorovaných plošiek, fotoobjektív Karola Demutha verne do najmenších detailov vykresľuje danú realitu. Maliar môže pri zachovaní tvarov krajiny vniesť do obrazu škálu pocitov z daného miesta. Fotograf je odkázaný na atmosféru, akú mu ponúkne počasie, poloha slnka a vegetácia v čase stlačenia foto-spúšte. Z tvorby autorov cítiť, že aj napriek rôznym prístupom pri vytváraní obrazov, ich úsilie je spoločné: podeliť sa s divákmi o pocity a dojmy, ktoré v nich zarezoňovali pri potulkách tatranskou prírodou.

Výstava Miroslava Bárdiho a Karola Demutha *Tatry štetcom a fotoobjektívom*, ktorej kurátorom je MgA. Leo Redlinger, je súčasťou programu 18. ročníka Envirofilmu a verejnosti bude prístupná od 14. do 31. mája 2012 vo výstavnej sieni Múzea SNP v Banskej Bystrici.

Pri pohľade z Tomanovej doliny na obzore dominuje hraničný vrch Svinica. Jeho úpätie zdobí golier tatranských lesných veľikánov

PaedDr. Miroslav Bárdi (1949) sa narodil vo Veľkých Teriakovciach a žil v Čerenčanoch. Tvorí v oblasti voľnej maľby a kresby. Jeho maľbu charakterizuje bohaté koloristické vyjadrovanie a expresívny výraz s rešpektovaním reality. Tvorba je orientovaná hlavne na prírodu a abstraktné formy (úvahy, hudba...). Významnú časť tvorby Miroslava Bárdiho tvorí rozsiahly cyklus obrazov *Balady*, inšpirované jeho láskou k hudbe. Sú to široké škály farebných akordov a rytmu. Svoj cit pre harmóniu farieb a rytmu prenáša aj do pohľadu na krajinu. V prírode si robí skice reálnej krajiny, ale až v ateliéri transformuje svoje emócie do farebných kompozícií s jemu vlastným rukopisom a kompozičnými riešeniami.

V katalógu k výstave Miroslav Bárdi Maľba 2004 – 2009 Katarína Smudová píše: „V hľadaní možností transformácie melódie, rytmu, celej štruktúry hudobných skladieb pokračuje autor paralelne so svojou krajinárskou tvorbou a snád z tejto súvislosti vyplýva, že z niektorých hudbou inšpirovaných diel sa ozýva v konečnom dôsledku logika komplexnosti v utváraní prírody.“

Miroslava Bárdi je členom Asociácie slovenského umenia a Združenia výtvarných umelcov stredného Slovenska. Vystavoval na 55 samostatných a stovke spoločných výstav. Jeho diela sú v zbierkach galérií, múzeí, kultúrnych inštitúcií a v súkromných zbierkach.

V rokoch 1972 – 2005 bol vysokoškolským výtvarným pedagógom na PF UMB. Žil v Banskej Bystrici. V súčasnosti tvorí ako slobodný umelec. Žije a tvorí v Malachove, okres Banská Bystrica.

Paleta tatranskej prírody uchvacuje a láka svojim koloritom oko maliara aj fotografa. Vrbovka úzkolistá prepožičala svoju farbu poľane pod hrebeňom Belianskych Tatier

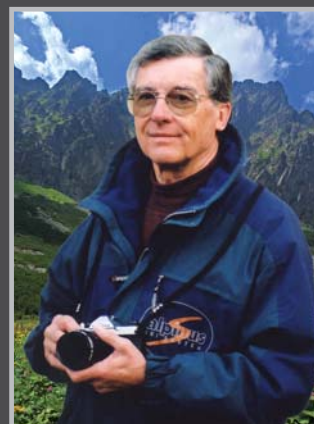
Karol Demuth (1937) sa narodil v pohronskej obci Dolná Lehota, ktorá je vstupnou bránou do malebných a zároveň divokých prírodných zákutí Vajskovskej doliny na južnom úpätí Nízkych Tatier. Je tiež známa aj ako rodisko slovenského kozmonauta Ivana Bellu. Demuth sa venuje krajinárskej, prevažne horskej fotografii, ktorú uverejňoval v knihách, časopisoch a na pohľadniciach. V posledných rokoch publikuje hlavne v kalendárovej tvorbe. Na svojich fotografiách približuje divákovi premeny tatranskej prírody tak, ako sa ona mení s ročnými obdobiami. Monochromatickú šedosť skalných veľikánov a tmavozelenú farbu ihličnatých porastov oživuje pestrou farebnosťou jarnej a letnej horskej kveteny či mliečnou belobou horských bystrín a vodopádov. Blankytnú farbu hľadá nielen na oblohe, ale aj v zrkadle tatranských plies. Jeseň mu ponúka do obrazu zakomponovať hýrivé, teplé farby listnáčov a zlatožlté byľky suchej trávy. Snehobiela farebnosť na konci a začiatku roka uzatvára kolekciu premien tatranskej prírody.

Meno Karola Demutha nájdeme takmer v tridsiatich knižných obrazových publikáciách. Výnimočným počínom bola jeho iniciatíva vydania bedekra *Banská Bystrica a okolie* (2006), ktorý editorsky zostavil z textov spisovateľa Pavla Hruza a historika Milana Šoku a prevažne zo svojich fotografií.

Vystavoval na devätnástich samostatných a na siedmich kolektívnych výstavách. Spomeňme jednu z posledných, a to výstavu *Vyznanie medenému mestu* v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici.

Je členom Slovenskej výtvarnej únie – Združenia slovenských profesionálnych fotografův.

V rokoch 1958 – 1997 pracoval ako technik v banskobystrickom štúdiu Československého, neskoršie Slovenského rozhlasu. Žije v Selciach pri Banskej Bystrici.

Dolina Zeleného plesa sa v jeseni mení na dolinu ohnivočervených jarabín